

Lappmarihand. Foto: Gunnar Rofstad.

Flueblomst. Foto: Fylkesmannen i Nordland.

Ormetunge. Foto: Fylkesmannen i Nordland.

Midten: Strandeng med fjærekoll. Foto: Ingvild Gabrielsen.

LANDSKAPS
VERNOMRÅDE

Hanekam. Foto: Ingvild Gabrielsen.

Fjellnøkleblom. Foto: Gunnar Rofstad.

Engmarihand. Foto: Gunnar Rofstad.

ØYA/LANGHOLMEN

Øya/Langholmen landskapsvernrområde med plantelivsfredning i ble opprettet 6. desember 2002. Verneområdet ligger i Gildeskål kommune og dekker et areal på ca. 1402 daa, hvorav ca. 613 daa er sjøareal.

Formålet med vernet er å ta vare på et område med en meget interessant kalkvegetasjon, stort artsantall, velutviklele plante-samfunn og forekomst av mange sjeldne og rødlista planter. Strandvegetasjonen, vurdert sammen med de kalkrike tørrbakkene, kalkskogene og rikmyrene, gir området stor botanisk verdi som kystlokalitet.

ØYA/LANGHOLMEN LANDSKAPSVERNOMRÅDE

ligger nord for Inndyr i Gildeskål kommune. Landskapsvernrområdet omfatter Øya og deler av Myra, nærmest Inndyr. Nord for Øya ligger det smale Lemsundet. På andre siden av Lemsundet er Langholmen som er en lang smal kalkkrygg. Verneområdet omfatter også et område på østsiden av Nordvågen, rett sør for Gildeskål kirkested.

STORE BOTANISKE VERDIER

Området har en svært variert strandvegetasjon. Det er flere strandenger med klare, fine soneringer, særlig gjelde dette strandenga på Langholmen, rett nord for Lemsundet. Strandengene har stort artsutvalg og er representative for landhevings-strandeng.

Det er også store områder med interessant kalkvegetasjon, både strandberg, kalktørrbakker, rikmyr og kalkskog. Vegetasjonen på strandbergene er svært rik med forekomst av mange orkideer, det er blant annet store forekomster av den rødlista orkideen flueblom. På Langholmen vokser også den rødlista bregnen ormetunge, dette er nordgrensa for denne arten.

Det er flere svært rike myrer i område, både på Øya og i området på østsiden av Nordvågen. Her er den sjeldne orkideen smalmarihand funnet. I tillegg er det store forekomster av engmarihand, lappmarihand og skogmarihand. På toppen av kalkkryggene er det lågurtskog. Områdene er preget av gjengroing og det er kun i åpnere partier vi finner orkideer. I lisa ned mot Myra er det høgstaudekog. Skogtypen her er svært rik med store ospetrær. Her vokser linesle, kranskonvall, tyrihjel, stankstorkenebb, gul frøstjerne, storklokke og andre høgstauder. I brattere partier med berg vokser de sjeldne småbregnene murburkne og kalksvartburkne.

Gul frøstjerne

Storklokke

Strandeng finnes innerst i strandsonen og består av salttålende planter. Strandenger finnes på lite værharde steder i vik og ved elvemunninger langs kysten. Dette er en naturtype som krever skjøtsel som beiting eller slått for å beholde naturkvalitetene.

Norsk Rødliste er en oversikt over plante- og dyrearter som er trua av utryddelse, utsatt for betydelig reduksjon eller naturlig sjeldne. Øya/Langholmen landskapsvernrområde har flere rødlistearter, særlig blant planter. www.artsdatabanken.no

FORVALTNING OG SKJØTSEL

Øya/Langholmen landskapsvernrområde preges i dag av gjengroing. Beite opphørte for store deler av reservatet for flere tiår siden, og det er i dag et økende innslag av busker og trær. Verneverdiene står i fare for å forsvinne dersom denne utviklingen fortsetter.

Fylkesmannen startet i 2010 arbeidet med en forvaltningsplan for området. Forvaltningsplanen skal gi retningslinjer for forvaltningen av verneområdet med utgangspunkt i verneforskriften. Planen vil også vurdere tiltak for skjøtsel og tilrettelegging, slik at verneverdiene i området blir best mulig ivaretatt.

UTDRAG AV VERNEBESTEMMELSENE

Du er velkommen i landskapsvernrområdet, men bør merke deg følgende:

- Tekniske inngrep er ikke tillatt. Forsøpling er forbudt.
- Vegetasjonssamfunn knyttet til havstrand, rike tørrbakker og rikmyrer er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse som ikke skyldes vanlig ferdsel til fots.
 - Innføring av nye plantearter er ikke tillatt.
 - Sanking av bær og matsopp er tillatt.
- Motorisert ferdsel til lands er forbudt. Start og landing med luftfartøy er forbudt.

Se nærmere info på: nordland.miljostatus.no

Opplysninger om reservatet kan gis av:

Fylkesmannen i Nordland, Molov. 10, 8002 Bodø, tlf. 75 53 15 00

Statens naturoppsyn, tlf. 73 58 05 00

Tyrihjel